

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Mk 9, 14 – 29

Text: Mk 9, 24 „Věřím, pomoz mé nedověře!“

Zítřka je svátek Zjevení Páně. Končí Vánoce. Pomalu se vracíme zpátky do všedních dnů. Také Petr, Jan a Jakub sestupují s Ježíšem z hory proměnění, kde se jim zjeví Mojžíš a Eliáš a kde uviděli Ježíše ve zcela novém světle. Petr by nejradši zůstal s hlavou v oblacích. Ale takové nevšední duchovní zážitky jsou věc spíše výjimečná. Je třeba se vrátit z výšin dolů, do běžné reality. Do dnů, kdy ne vždy slavíme úspěch, kde ne všechno vidíme tak jasně, kde nic není dokonalé a idylické. Setkáváme se s problémy, které se nám nedaří řešit a někdy musíme čelit i konfliktům.

„Když přišli k ostatním učedníkům, spatřili kolem nich veliký zástup a zákoníky, kteří se s nimi přeli.“ Důvodem sporu byl neúspěšný pokus učedníků uzdravit chlapce stíženého zlým duchem. Jeho otec říká Ježíšovi: „Mistře, přivedl jsem k tobě svého syna, který má zlého ducha a nemůže mluvit. Kdekoli se ho zmocní, povalí ho a on má pěnu u úst, skřípe zuby a strne. Požádal jsem tvé učedníky, aby ducha vyhnali, ale nedokázali to.“

Bratři a sestry, máme před sebou příběh o neúspěšné církvi. Myslím, že je třeba ocenit, že se něco takového v bibli vůbec dočteme. Každé společenství má totiž sklon samo sebe oslavovat a chválit. Kolik jsme toho dokázali a jak jsme schopní. Toto je však kritické slovo do vlastních řad. Je to přiznání vlastní neschopnosti a slabosti, které bývá obvykle zamlčováno a skrýváno. Bible nám však nic nelakuje na růžovo. Jasně říká, že jsou chvíle, kdy je církev bezmocná a neumí pomoci.

Čteme také, že se učedníci a zástup, který se kolem shromáždil, začali hádat. Když jsou lidé bezmocní, často to skončí hádkou. Místo abychom si společně přiznali svou slabost a neschopnost, ozývají se rádoby silná slova. Kdekdo dává chytré rady, ale stejně to k ničemu není.

Když otec popsal záchvaty svého dítěte, odpověděl Ježíš slovy, která jsme od něho ještě nikdy neslyšeli: „Pokolení nevěřící a zvrácené, jak dlouho ještě budu s vámi. Jak dlouho vás mám snášet?“ Skoro si ani neumíme Ježíše představit, jak něco takového říká. Nepochopili bychom však tato slova, kdybychom je považovali za nějaký výlev Ježíšova hněvu a zloby, nebo dokonce jeho zklamání a deziluze. Ježíšovi prostě ihned naskočila replika z Hospodinova dialogu s Mojžíšem v knize Numeri. Je to citát, který mnozí znali nazpaměť a Ježíš jej pohotově použil, aby komentoval nastalou situaci. „Jak dlouho mám snášet tuto zlou pospolitost, která proti mně stále reptá?“ říká Hospodin Mojžíšovi ve chvíli, kdy lid pozná, že nikdy nevejde do země zaslíbené, protože jí sám pohrdl a chtěl se vrátit od Egypta. Ježíšova asociace s tímto příběhem chce říci právě jen to, že nejsme o nic lepší než naši otcové. Když čteme bibli, leckdy nás napadne, jak byli ti bibliční lidé nepochopitelně slepí a nerozumní. Zdá se nám, že my bychom na jejich místě jednali daleko lépe a prozíravěji. Nechápejme jejich tvrdohlavost, nevěru a slabost. Ale přitom jsme úplně stejní jako oni a děláme stejné chyby. Ježíšova připomínka starozákonního selhání praotců není jen narážkou na fakt, že opakujeme jejich chyby, ale že jsme i jako církve stále stejně Bohu nedůvěřující.

Když posedlého přivedli k Ježíšovi, chlapec právě dostal záchvat. Ježíš pozoroval, jak se zlý duch před ním předvádí a říká chlapcovu otci: „Odkdy to má?“ „Od dětství“ říká jeho otec a pokračuje: „Často jej zlý duch srazil, dokonce do ohně i do vody, aby ho zahubil.“ Jak to otec popisuje, tak se zdá, že dnes bychom chlapcovo postižení pravděpodobně diagnostikovali jako epilepsii. Nicméně tehdejší představa o posedlosti zlým duchem výstižně vyjadřuje, že být nemocen není nejen nic dobrého a žádoucího, ale také, že to není přirozená součást člověka, která by k němu patřila. Proto se ani dnes neříká „postižený člověk“, ale „člověk s postižením“. Je udivující, že už tenkrát to dovedli oddělovat a neztotožňovali člověka se zlem, které jej spoutávalo.

„Můžeš-li, slituj se nad námi“ prosí Mistra otec. „Věřící může všechno“ opáčil Ježíš. V tu chvíli otcí vyhrkly slzy a zvolal: „Věřím, pomoz mé nedověře!“ Jde o modlitbu, vyslanou směrem k Božímu Synu. Epilepsie byla tenkrát nemocí, na kterou nebylo léku, a tudíž na ni byla tehdejší medicína krátká. Tady už mohl pomoci jen Bůh. Ani církev, kterou zde reprezentují Ježíšovi učedníci, nemá na všechno recept. Jsou situace, kdy nejlepším řešením je opravdu jen modlitba. A tak, když se učedníci ptají Ježíše, proč nemohli zlého ducha vyhnat oni, odpovídá jim: „Takový duch nemůže vyjít jinak než modlitbou.“

Musíme si však uvědomit, co je to modlitba. Není to žádné mechanické odříkávání žalmů nebo vytváření nátlaku na Pána Boha, kdy si člověk nárokuje splnění svých přání. Modlitba je přirozený projev osobního vztahu s Bohem. Projev živé osobní zbožnosti. Ve víře se totiž nic neděje mechanicky, ani vypořádání se se zlou nemocí. Ježíš má na mysli takovou modlitbu, jakou se sám modlil v Getsemanské zahradě, když mu bylo nejhůř a měl strach z utrpení a smrti. Ale i tehdy věřil Bohu víc než sám sobě a proto řekl: „Ne má, ale tvá vůle se staň.“ Je to projev víry, na kterou je každá nemoc a každé utrpení krátké. To je víra, před kterou musí všechno uhnout.

Když je člověk smířený s Bohem, když ví, že jeho život je v Božích rukou, je to mnohem víc, než vidina dočasné úlevy. Křesťanská modlitba není žádný hokus pokus, který buď vyjde nebo nevyjde. Modlitba znamená trvalé spojení s Bohem. Je to celoživotní rozhovor, kterým naše víra žije a stále znovu se obnovuje. I kdyby byla tvá víra vržena do sžírajícího ohně pochybností nebo tonula v moři bolesti a utrpení, i kdyby nebyla větší než to nejmenší semínko, Ježíši Kristu to stačí, aby tvou nicotnou víru vzkřísil a pomohl ti vstát. A dá ti takovou víru, s kterou se dá v klidu a míru nejen žít, ale dokonce i v klidu a míru zemřít. Je to víra, která díky Ježíšovu vzkříšení vidí naději i za horizontem času a lidských možností. A tak i když čteme, že chlapec zůstal jako mrtvý, takže mnozí říkali, že umřel, Ježíš ho vzal za ruku, pozvedl ho a on vstal.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, častokrát jsme zmítáni vším možným a naše náboženství je pak nepřirozená keřeč, která obmožuje náš duchovní život. Cítíme se vůči tomu bezmocní. Ale ty nás pozvedáš z prachu. Věříme ve tvou moc vzkříšení, prosíme, pomoz naši nedověře!*

Přímluvná modlitba: *Bože náš, odevzdáváme tvému milosrdenství tento rok, každý jeho den. Buď s tímto světem, který jsi stvořil. Vyznáváme, že jsi Pánem nad pány. Svou mocnou rukou zadržuj ruku těch, kdo chtějí ničit a zabíjet, a posiluj ruce těch, kteří s láskou pomáhají trpícím. Pozvedej ty, kteří na cestě života upadli, ponížené povyšuj, chudé zbohacuj. Žehnej těm, kdo jsou tomuto světu požehnaním, zviditelňuj nepatrné a potřebné. Dodávej odvahu k novému začátku všem, kdo zakusili neúspěch, a ty, kdo si připadají neschopní, přesvědč o jejich schopnostech. Neopouštěj svůj lid, který tu na světě máš. Pozvedni Církev z její bídy. Svým slovem porážej malomyslnost a svým Duchem probouzej víru. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.*